

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНГАЛЯЦІЙНОГО ЗАСТОСУВАННЯ АЦЕТИЛЦИСТЕЇНУ ТА ГІПЕРТОНІЧНОГО РОЗЧИНУ НАТРІЮ ХЛОРИДУ У ПАЦІЄНТІВ З ХОЗЛ

О. Б. Яременко, Н. М. Кузьменко, Д. В. Добрянський

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна

Резюме. Частина хворих на хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ), незважаючи на отримання рекомендованого базисного інгаляційного лікування, продовжують скаржитися на кашель з мокротинням, яке важко відділяється. Саме для такого контингенту пацієнтів доцільне додаткове призначення мукоактивних препаратів, а саме ацетилцистеїну та 3% розчину натрію хлориду.

Матеріали і методи. З метою порівняльної оцінки ефективності додаткового до стандартного лікування інгаляційного застосування ацетилцистеїну та 3% розчину натрію хлориду у пацієнтів зі стабільним перебігом захворювання було обстежено 67 хворих з підтвердженим діагнозом ХОЗЛ та тривалістю хвороби від 1 до 18 років. Методом простої рандомізації було сформовано 2 групи хворих. Перша група ($n = 34$) застосовувала інгаляційно за допомогою небулайзера 3 мл 10% розчину ацетилцистеїну два рази на добу, що складало 600 мг діючої речовини щоденно, тоді як друга група ($n = 33$) отримувала 4 мл 3% розчину натрію хлориду також двічі на добу. Всі 67 хворих завершили 10-денний курс інгаляційного лікування та пройшли контрольне обстеження. Оцінка ефективності препаратів проводилася за допомогою заповнення верифікованих опитувальників CAT, CCQ, SGRQ, mMRC, опитувальника вираженості симптомів денного та нічного кашлю, а також лабораторно-інструментальних досліджень: спірометрії та аналізу харкотиння до та відразу після завершення лікування.

Результати. В обох групах хворих після курсу інгаляцій як ацетилцистеїну, так і гіпертонічного розчину натрію хлориду, спостерігалось суттєве покращення стану пацієнтів за результатами опитувальників CAT, CCQ та зменшення вираженості як денного, так і нічного кашлю. Крім того, застосування ацетилцистеїну також позитивно вплинуло на динаміку показника об'єму форсованого видиху за 1-шу секунду (ОФВ₁). Суттєвих змін результатів тесту із 6-хвилинною ходьбою, опитувальників mMRC, SGRQ, кількості лейкоцитів у мокротинні в обох групах, а також величин ОФВ₁ в групі, де застосовувався гіпертонічний розчин, не виявлено.

Висновки. Додаткове інгаляційне застосування мукоактивних препаратів у пацієнтів з ХОЗЛ в стабільному стані, у яких зберігались скарги на кашель з виділенням мокротиння, позитивно вплинуло на клінічні прояви захворювання, а також покращило показники тестування легеневої функції у хворих, які приймали ацетилцистеїн.

Ключові слова: ХОЗЛ, мукоактивні препарати, ацетилцистеїн, 3% розчин натрію хлориду, небулайзерна терапія.

Ethics Declaration. During the collection, analysis, and publication of data, the confidentiality of patients who provided voluntary consent to the use of their data in a scientific publication was ensured.

Conflict of interests. The authors declare no conflict of interests.

Funding. The article was prepared in accordance with the research plan of Bogomolets National Medical University.

Декларація етики. Під час збору, аналізу та оприлюднення даних забезпечено конфіденційність пацієнтів, які надали добровільну згоду на використання їх даних у науковій публікації.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Джерела фінансування. Стаття підготовлена згідно з планом науково-дослідної роботи НМУ ім. О.О. Богомольця «Розробка персоналізованих методів оцінки активності, прогнозування перебігу та відповіді на лікування імуноопосередкованих запальних захворювань» (держреєстрація No 0121U107784).